

Előfizetési árak:

Fél évre . . . 90 Leu
Negyed évre . . 45 Leu
Egy hóra . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyilttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloșcă și Crișan
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

= Vármegyei közgyűlés. Háromszék megye alispánja — amint értesülünk — március elsejére közgyűlésre hívja össze a vármegyei tanácsot. Ezen a közgyűlésen fogják tárgyalni a vármegyei költségvetést, melyet a kolozsvári felülvizsgáló bizottság újra tárgyalás végett visszaadott. Időközben a kormány u. i. újabb közterheket hárított át a vármegyére és ezek a költségvetésbe felveendőek. Ilyen újabb költségek például a törvényszék és a megye területein levő járásbírók dologi kiadásai, melyeket a jövőben a vármegyének kell viselnie. Vármegyénk agilis alispánjának — amint egyik laptársunk megjegyzi — most már főhet a feje, sőt Sibianuval együtt az egész megyei tanács törheti rajta a fejét, hogy honnan veszi megint az újabb százezer leukat, melyeket az állam helyett kell kiizzadnia.

= Mezőgazdasági kölcsön. Popovici pénzügyminiszter — mint az Adeverul írja — Párisba utazott, hogy aláírja a kölcsön-szerződést, mely egyelőre harminc millió dollárról szól, később azonban 101 millió dollárra fogják emelni. A kölcsönt a mezőgazdaság fellendítésére fogják fordítani.

A Stefánia Menedékház évi közgyűlése.

A kézdivásárhelyi Stefánia Menedékház a múlt vasárnap tartotta évi közgyűlését a menház tanácskozó termében.

Az elnök és alelnök akadályoztatása miatt a közgyűlést dr. Vargha Béla, a vagyonkezelő bizottság egyik lelkes, munkás tagja vezette le. Megnyitó beszédében kiterjeszkedett a mai nehéz gazdasági helyzetre, mely érezteti hatását a menházzal szemben is. Így apadt az ebédadók száma is, ezt pedig veszteségnek lehet mondani, mert nagyrészt az ebédadók tartják fenn a menedékházat. Elismeréssel emlékezett meg az igazgató munkájáról.

Kovács J. István titkár rövid jelentésében a menház egy évi történetét ismertette, kitérve az intézmény jövedelire. Az igazgató munkásságát szintén kiemeli.

Dr. I. Diénes Ödön és dr. Gyöngyössi István indítványára a közgyűlés a titkárnak a jelentésért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Dr. I. Diénes Ödön a zárszámadást és a vagyonkimutatást ismertette, majd a költségvetést terjesztette elő, melyet a vagyonkezelő és a számvizsgáló bizottság előzetesen megvizsgált.

A közgyűlés elfogadja ezeket és köszönetet mond dr. I. Diénes Ödönnek lelkes tevékenységéért, ugyszintén őszinte elismerését fejezi a menház munkás igazgató-nőjének is. Az elnök a közgyűlést lelkes szavakkal zárta be, mely után a jelenlevők megtekintették a konyhát és a szobákat.

A mi Pantheonunk.

(Nevezetes alakok Kézdivásárhely közéletéből.)

Írta: Szabó Jenő.

(FÁBIÁN DÁNIEL)

(2)

Ennek a bizonyága is, hogy az 1842-ben megalakult Kaszinónak is ő volt az első elnöke.

Ám a gyűjtés, az építés munkájának megegyezően félbe kellett szakadnia. Sokszázados elnyomatás után egyszer csak felajdult az édes anyaföld s még nagyobb áldozatra hívta hűséges gyermekeit. Bekövetkezett a híres márciusi mámoros napok után a nemzet önvédelmi harca. Hogy Kézdivásárhely derék és törhetetlenül magyar polgársága ezeknek a harcoknak nagyszerű áldozataiból szinte legendás módon vette ki a maga oroszlanrészét, az már a történelem örökre feljegyzett igazsága. De hogy ezt a hősiességet, ezt a legendás áldozatkésztséget a polgárság vezetőinek s ezek között elsősorban Fábrián Dánielnek lelke gyújtotta lángra és tartotta ébren, ahhoz nem férhet semmi kétség. Meg is volt érte a jutalma. Az önvédelmi harc leveretése után a győztes hatalom öröngő bosszúvágya sok más derék magyar hazafival együtt Fábrián Dánielt is elhurcoltatta, hogy hűségéért, kötelesség tudásáért, apostoli önzetlenségéért az osztrák börtönök kazamátaiban bűnhődjék. Megrendült hitű élettársának, feleségének lelke nem birta el a szörnyű próbát s öngyilkossá lett.

Fábrián Dániel helyét a kézdivásárhelyi református egyházban egy ideig nem töltötték be, hanem Finta István, Zayzon István és Zayzon Ferenc lelkészekkel helyettesítették.

A RÉGI KÉZDIVÁSÁRHELY.

Károlyatok a közélet elhunyt munkásairól.

Írta: VAJNA KÁROLY.

I.

Zágoni Báro

SZENTKERESZTY STEFANIA

(2)

1842—1906.

A 19-ik század hetvenes éve előtti egyesületi élet, társadalmi munkásság alig volt, a közjótékonyosság pedig egyáltalán nem volt ismeretes Kézdivásárhelyen. Sőt Háromszék megyében sem. Kézdivásárhelyen az ipari céhek kereteiben volt némi egyesületi élet — az iparfejlesztés szolgálatában. Ezek másirányú méltatásra fognak talán találni. Nagyobb kulturális társadalmi elhivatása volt azonban a kaszinóknak vármegyénkben, amelyek között legelőször 1842 dec. 26-án alakult meg a „Kézdivásárhelyi Társalkodó”. Ezután alakultak a „Sepsiszentgyörgyi Kaszinó” 1855 okt. 12-én, az „Erdővidéki Székely Társalgó és Olvasó Egyesület” 1860 dec. 25-én Baróton és a „Zágoni Olvasóegylet” 1866 jan. 24-én. Ezek áldásos működésétől eltekintve, egyéb irányú egyesületi életéről nem esik szó vármegyénk kebelében. Bizonyára így volt ez az egész székely földön. Új szellemnek, új vezéreknek kellett születniük, akik a maguk sajátos érdekeit mellőzve, teljes energiájukat, egész lényüket a közjótékonyosság, az emberszeretet alkotó munkájának szentelték és ezzel új korszakot nyitottak meg városunk és vármegyénk történetében. És ez az új korszak Báro Szentkereszty Stefániával és az általa

Sulyos fogságából később kiszabadulva, nem térhetett többé vissza Kézdivásárhelyre. A szilágycsehi református lelkész hivatalt foglalta el és ott szolgálta nagy buzgósággal az ő urát egész haláláig.

Ugy kell lenni, hogy második házasságra is lépett, mert e sorok írója jól ismerte Fábrián Dániel Géza nevű fiát, aki első házasságából nem származhatott. A szép, daliás külsővel megáldott fiú már kora ifjúságában tüneményes költői tehetséget árukt el. A kolozsvári református kollegium elvégzése után Budapestre ment, ahol a magyar irodalom nagy veszteségére legszebb korában elhunyt.

Járásbíróság Kovásznán.

Említettük nemrég, hogy a kormány Kovásznán újból fel akarja állítani a járásbírósgot, melyet 1919 év őszén a nagyszebeni kormányzótanács megszüntetett és beolvasztott a kézdivásárhelyi járásbírósgba. A járásbírósg felállításáról a rendelet meg is jelent a hivatalos lap jan. elseji számában, de tényleg működését mostanig nem kezdte meg, mert még nem volt személyzet. A múlt héten aztán megérkezett egy bírósági jegyző, pár nap múlva pedig egy kirendelt segédbíró s most már meg fog indulni a bíróság működése. A Monitorul Oficialban megjelent rendelet szerint a következő községek osztattak be a kovásznai járásbírósghoz: Martonfalva, Petőfalva, Imecs-falva, Gelencze, Haraly, Zabola, Páva, Tamás-falva, Szörce, Orbaitelek, Barátos, Páké, Kőrös, Zágón, Kovászna, Papolc, Cofalva, Léc-falva, Nagyborosnyó, Kisborosnyó, Bita, Eger-patak, Feldoboly. Mint halljuk, már két brasoí ügyvéd áttelepedett Kovásznára.

megnyert kézdivásárhelyi nemes gondolkodású meleg szívű asszonyok lelkes munkásságával nyílt meg.

Csodálatos energiájú, vezető lélek volt Báro Szentkereszty Stefánia. És csodálatra méltó volt a mi asszonyaink meleg szíve, áldozatos lelkesedése is, amelylyel a Báronő varázslatos sikerü emberbaráti munkáját támogatták és ki kell mondanom —: biztosították is. A tények bizonyítják e kijelentéseim valóságát. Ime.

Báro Szentkereszty Stefánia szülői körében élve Zágónban, 1871 szept. 21-én megalakítja a „Zágoni Nőegyesület”-et, amely az első volt az egész Háromszék megyében. Munkatársai: Mirtse Ferencné és Bíró Gyuláné, Demeter Sámuel, a híres ref. pap és Szabó Károly igazgatótanító voltak. Vezetésük alatt mintegy félszáz székely asszony segítségével egy év alatt a Nőegyesület nem remélt sikereket ért el. Házzól-házra járva számbavették az árvákat, a szegényeket, az orvosi kezelésre szorultakat és valamennyinek megfelelő állami segítséget adtak, sőt a hajléktalan szegények részére szegényházat is szereztek — a jószívűek adományából. Ez a humanizmus első hajtása Háromszék megyében. És ez a szép siker magasabb elhivatású alkotásokra adott impulzust a lánglelkű Báronőnek. Még svájci útjában megérlelődött lelkében — amint ezt, nekünk munkatársainak beszélte — egy székely leányárvaház létesítésének magasztos gondolata, amely rövidesen tette is serkentette. Egész váratlanul Kézdivásárhelyen termett. Megértő asszonyi

Furcsa mondások eredete

A mondások megmaradtak, de jelentésük megváltozott.

A magyar nyelv tele van olyan kifejezésekkel, amelyeket mindennapi beszédünkben állandóan használunk ugyan, meg szokjuk őket és bár jelentésüket nem igen értjük, nem ütközünk meg rajtuk, de ha egy kicsit gondolkozunk fölöttük és fáradságot nem sajnálva, utánajárunk eredetüknek, rájövünk, hogy nagyon érdekes történetük, sokszor egész furcsa eredetük van.

Ma már csak tréfásan szokták azzal ijesztgetni a gyerekeket, hogy *hátra kötöm a sarkadat*. Pedig valamikor nagyon komoly fenyegetés és büntetés volt ez. Sok száz évvel ezelőtt a bűnösök sarkát térdben meghajlított lábbal hátrakötötték a felső lábszárhoz, ami nagyon kellemetlen dolog lehetett.

De komoly alapja van annak a fenyegetésnek is, hogy *lakatot teszek a szádra*, mert hajdanában bizony valósággal belakolták a fecsegők száját.

Mindennap használják azt a mondást, hogy *cserbenhagy* valakit. — Ez a kifejezés cserző vargák mesterségétől származik. Ha egy darab bőrt véletlenül bennfelejtettek a cserlőben, — arra mondták, hogy cserbenhagyták.

Hasonló eredetű a *csávában marad* kifejezés is: ez meg régimódi tímárok timsó csávájában felejtett bőrre vonatkozott eredetileg. Ma a bajbajutott emberre mondják.

Agyafurtnak nevezik a ravasz, furfangos, minden hájjal megkent embert. Valamikor éppen az ellenkezőjét jelentette ez a szó, azt, hogy elmebajos, bolond. Mert régen az elmebetegeket az agy, illetve a koponya megfúrásával, meglékelésével próbálták gyógyítani, innen ered ez a kifejezés.

De az előbb említett *minden hájjal megkent* kifejezés eredete sem kevésbé érdekes. Valamikor ugyanis a boszorkányokról azt hitték, hogy az ördög által adott hájjal megkenik a talpukat és a hónaljukat és akkor repülni tudnak.

lelket keresett. És talált. Sokat, akik Őt megértették és munkatársai lettek. Kilenc ízben gyűltek össze a mi asszonyaink s mindig többeket vonzottak az eszme mellé, mint a mágnes. Valamennyijüket átjárta a delejes érzés: *tenni, alkotni az árvákért*. 1872 okt. 9-én már megalakítják az ideiglenes választmányt a Bárónő vezetőségével. És munkába indultak: adakoztak, toboroztak, gyűjtöttek sokat és lelkesen.

Ugyanezen idő alatt Sepsiszentgyörgyön is hasonló mozgalom indult meg, Báró Szentkereszty Zsigmondné Haller Anna grófnő (Báró Szentkereszty Béla képviselőnk nagyanyja) vezetésével. 1873 aug. 5-én közös gyűlésre jöttek össze Maksán a két város asszonyai. Beszámoltak tevékenységükről. És döntöttek a fölött, hogy Sepsiszentgyörgy vagy Kézdivásárhely legyen-e az árvaház székhelye? A döntés Kézdivásárhely javára történt. Ennek így kellett történnie. A sepsiszentgyörgyi asszonyok is készséggel meghajoltak az ifjú Szentkereszty Stefánia bárónő ideális, nagyra hivatott, önfeláldozó, vonzó egyénisége és — a hozzá méltónak bizonyult 33 kézdivásárhelyi asszonynak páratlan agilitása által biztosított nagyszerű eredmények előtt. A bárónő az ő lelkes gárdájával alig 10 hónap alatt helyiséget és tűzfát szerzett Kézdivásárhely várostól az árvaháznak. A szükséges élelmezést, ruházatot és ágyfelszerelést egyelőre 10 árva és az egész intézeti személyzet számára egy egész esztendőre pedig maguk a gárda tagjai 33-an biztosították, ajánlották föl; — nem is számítva a nagyarányú taggyűjtés, adománygyűjtés sok fáradságot igénylő munkáját. Mint a kis méhek a mézet, oly lankadatlan buzgalommal gyűjtötték össze az alaptőkét ezek a derék melegsívű asszo-

Ha valami terv nem sikerül, — azt mondjuk, hogy *dugába dőlt*. Régen csak a kádárok használták ezt a kifejezést, amikor nem sikerült összeállítani a hordó dongáit, amit egyes vidéken dugának neveznek és azok összedőltek.

Azt is mondjuk, hogy *körömszakadtáig* tagad az ártatlan, vagy a nagyon elvetemült bűnös. Ma már nem történik semmi baja a körmenek. De abban az időben, amikor ez a kifejezés keletkezett, körömszorítóval vallatták — kinozták a gyanúsítottakat és bizony sokszor kiszakították a körmeiket a vallatás közben.

A kinek nagyon sürgős dolga van, arra meg azt mondják, hogy *körmére égett a dolog*. — Ez a mondás a régi szerzeteséletből származik, amikor is a barátok éjszakai imádkozásnál kis viaszgyertyákat ragasztottak a körmekre és amellet olvaszták az imákat. Sietniök kellett, mert hamar körmekre égett a gyetya.

Ha a két verekedő közül az egyik kikap, azt mondják rá, hogy *a rövidebbet huzta*. Ez a mondás onnan származik, hogy régen sorshuzásnál döntöttek el a vitákat és az volt a vesztes, aki két szalmaszál vagy rudacska közül a rövidebbet huzta.

Átvitel értelmé van ma már annak a mondásnak is, hogy *borsot tör az orra alá* vagy *felpaprikáz* valakit. — Hajdan ez a két kifejezés valósággal a bors és a paprika jelentés szerinti használatára vonatkozott.

Még nagyon sok hasonló közhasználatu kifejezésünk van, amelyekből őseinknek sok furcsa szokása, törvénye derül ki. A kifejezés átvitt értelemben fennmaradt a nép nyelvében, de maga a szócsoporthoz eredeti jelentése kiment a divatból, feledésbe merült, elsöpörte a fejlődés. Ha beszéd közben használjuk, nem is gondolunk arra, hogy valamikor csakugyan azt jelentették, amit'szó szerint tartalmaznak.

A közmondások eredete is érdekes; ezeknek a legnagyobb része a bibliából származik, onnan terjedt el sokszor az egész világra. D. M.

nyok, hiven követve ebben a vezért, a bárónőt, aki a vármegyén kívüli hazarészből egymaga 10,000 forintnál nagyobb összeget gyűjtött össze. Ezek az asszonyok már az első összejevetelen kimondották, hogy egy év múlva állani fog az árvaház. És e fogadalmukat be is váltották: 1873 október 12-én az első hat árva számára ünnepélyesen megnyílt az árvaház. A mustármag kinőtt ... és 15 év alatt nagyszabású intézetté fejlődött 40 árvával, elemi és női ipáriskolával, Erzsébet királyné legmagasabb védnöksége alatt, az Ő nevét viselve címében.

Örök dicsőség és hála illesse a nagy szellemű Báró Szentkereszty Stefániát, aki emberbaráti eszméinek megnyerte városunk minden szépért, jóért és nemesért lelkesülő asszonyait és velük együtt megvalósította azokat és oltárokat emelt a jézusi ember-szeretet magasztos gondolatainak. Már 1874-ben új hajtása nyílt a humanizmusnak.

Pap Andrásné városi tanácsos felesége, Nagy Karolina indítványára a bárónő új munkába fogott az ő lelkes munkatársaival. A kézdivásárhelyi munkaképtelen szegény-öregék részére *menedékház* létesítését tűzte ki célul. S rövid 3 hónap múlva az egész város polgárságának támogatásával sikerült 1874 nov. 8-án a ma is fennálló *Stefánia-menedékházat* 8 munkaképtelen szegény öreggel átadni a városnak.

Mintegy hálaadásul Istennek, hogy az árvák és az öregek hajlékait életre hívhatta a Bárónő, 1877 aug. 5-én a *Kézdivásárhelyi Oltáregyletet* alapította meg Bálinth Károly szentléleki, Bálinth László berecki és László József alsócsernátoni plebánosok segítségével. Ez a vallásos célu szép egyesület sok szegény székelyföldi róm. kath. templomot látott el a szükséges templomi

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Febr.
7
1931.

— Illusztris munkatársunk, Szabó Jenő „Mi kell egy jó kereskedőnek?” c. kereskedő-teaesti felolvasásának folytatását tárgyalalmaz miatt jövő számunkban hozzuk.

— **Kötőke.** A Ref. Leányszövetség első kötőkéjét tegnap este tartotta meg. A nagyszabású műsor és a nagy érdeklődés miatt a vallásos estét a városháza nagytermében tartották meg. Bátran elmondhatjuk, hogy ilyen remek műsorú est régen nem volt városunkban. Minden egyes szereplőnek csak gratulálni tudunk. A jövő számban részletesen.

— **Új könyvelési rendszer a pénzügyigazgatóságnál.** A francia kettős könyvelési rendszert február elsejével az összes pénzügyigazgatóságoknál bevezetik. Ennek egyik előnye az lesz, hogy a nyugtát minden alkalommal három példányban fogják kiállítani és pedig az elsőt, az eredetit tintáronnal s azt kapja a fél, a másodikat s a harmadikat pedig indigóval, úgy, hogy hamisítani nem lehet azokat. A második példány a legfőbb állami számvevőszéknek fog menni s a harmadik a pénzügyigazgatóságnál marad.

— **Halálozások.** Özv. Molnár Györgyné szül. Szalay Gizella Sepsiszentgyörgyön, ahová gyógykezelésre vitték, 54 éves korában váratlanul elhunyt. Holttestét haza szállították és kedden délután a kézdivásárhelyi ref. temetőbe, a férje mellé helyezték örök nyugalomra. Halálát testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja. — Felsőcsernátoni Bod Gyula, a dési törvényszék egykori tanácselnöke elhunyt. A temetése óriási részvét mellett folyt le Désen. — Hadnagy Pálné sz. Szerváciusz Lenke 64 éves korában Dálnokban elhunyt. Hadnagy Pál Kisegitő takarékpénztári főkönyvelő édesanyját gyászolja az elhunyt uriasszonyban. — Özv. Baka Mihályné sz. Jancsó Amália, számos egyesület és a ref. Dalárda tevékeny tagja 59 éves korában Sepsiszentgyörgyön, ahol gyógykezelésen volt, pár napi súlyos szenvedés után meghalt. Ma, szombaton délután szállították haza és a város végén, a Cser-

felszereléssel, köztük a Szentkereszty Stefánia bárónő által festett művészi kivitelű oltárképekkel.

Ezzel a 3 intézménnyel járó emésztő munka után sem tért nyugalomra a Bárónő. Benkő Gyula indítványára 1874-ben már egy kórház alapításához fogott. Egyesületet alapított.

Ennek munkálatai lassan, nehezen haladtak előre, bár a közönség áldozatkészsége nem hiányzott. Még is csak akkor sikerült, mikor a Bárónőnek sikerült az Országos Vörös Kereszt Egyesület csatlakozását megszereznie. Megalakította tehát előbb a Vörös Kereszt Egyesület kézdivásárhelyi fiókegyesületét és vidéki választmányát. Ezek támogatásával 1884 okt. 19-én megnyílt a „Kézdivásárhelyi Rudolf-kórház”.

Ezekkel a közintézményekkel a közjótékonyosság ügyét, az egyesületi életet városunkban megalapítván, felvirágoztatván, magának örök emléket állított városunk kebelében.

A legerősebb idegzetet is tönkretévő óriási munka súlyos betegséget okozott gyenge női szervezetének s néhány évi nehéz szenvedés után 1906 május 6-án Budapesten szép lelkét visszaadta a Teremtőjének. Ide kívánczolt a mi kis székely városunk földjébe pihenni, hol annyi nemes alkotással tette nevét dicsőségessé, örök életűvé. Legkedvesebb alkotásának az „Erzsébet” árvaleánynevelőintézetnek kertjében épített kápolna sirboltjában alussza földi álmát. Február 5-iki születésnapja évfordulója alkalmából emlékezzünk meg imáinkban városunk e nagy jötevőjéről, egyetlen diszpolgárnőjéről és tegyük le sirjára hálás szeretetünk virágait.

nátoni-uton összegyűlt közönség kísérete mellett a ref. temetőben helyezték nagy részvét mellett nyugalomra. Vertán Istvánné urnő édesanyját gyászolja az elhunyt ur-asszonyban. - Fejér Sándor, Csikmegye utolsó magyar alispánja 73 éves korában Csikszerebában elhunyt. A mindig jókedélyű öreg ur mindössze három napon volt beteg és hashártya gyuladás végzett vele. Február elsején volt a temetése óriási részvét mellett.

— Az adóvallomások határidejének meghosszabbítása. Az adóvallomások benyújtásának határidejét február 10-éig meghosszabbították.

— A dolog egészen komoly... Sokan abban a hiedelemben vannak, hogy az Önkéntes Tűzoltók csak a reklám kedvéért hangoztatják uton-utfélen, hogy a maszkba báljukra eljön Patt és Patathon, pedig a valóságban eljön a két híres és kedvenc film-színész. Már elindultak Amerikából mint a multkori sürgönyük tudatta a kedves közönséggel. E sorok írója már le is kötötte az interjút a lap számára. Éppen most kaptunk az Océán közepéről egy kábel táviratot tőlük:

„Bremen óceánjáró: Önkéntes Tűzoltó Egylet Kézdivásárhely Utban vagyunk Európa felé. Pattot majdnem szerencsétlenség érte, mert fürdés közben beleesett a tengerbe, de sikerült még idejében kimenteni. Számításunk szerint 17-én érkezünk. Remélem Pattal nem lesz ismét baj.”

PATACHON.

Ki kell most már tenniük a tűzoltóknak, hogy a fogadtatás méltó legyen hírnevükhöz. És készülnek is már nagyban a fogadtatásra. A fogadtatás programját legközelebb megjelenő Székely Ujságban közölni fogjuk a közönséggel. Addig is mindenki készüljön a tűzoltók maszka báljára február 17-ére.

— Házasság. Kovács János városi alkalmazott ma d. u. házasságot kötött özv. Bertalan Gábornéval, volt oroszfalvi községi pénztáros özvegyével.

— Meghalt a világ legnehezebb embere. Indiána államban, Portland városában a napokban meghalt a világ legnehezebb embere, Georg Butherwort. Az elhunyt átlagos súlya 225 kilógram volt. Mister Butherwort 62 éves korában hunyt el. Élete nemcsak hozzátartozóinak jelentett sok különleges bajlódást, hanem szülővárosa tanácsának is. Az óriás megjelenése nyilvános helyen mindig bajt okozott, oly nagy volt körülötte a tolongás. Utazása is sok gondot okozott. Butherworth utazási szándékát mindig jóelőre be kellett jelenteni a vasutigazgatóságnak, mert külön vasúti szakaszt kellett az óriási termetű ur céljaira berendezni.

— KSE. tea-est. A mult szombaton, január 31-én jól sikerült teastét rendezett a Sport Egylet a Vigadó alsó termeiben. A mindvégig jó hangulatu estély lelkes rendezői Bene Józsefné urnő és Teleky Vilma urleány voltak.

— Verekedés. Kurtapatakon összeszólközásból nagyobb verekedés volt. Komolyabb sebesült nincs.

— Tűz. A Nagymihály Sándor-féle Vasut-utcai telepen a mult kedden tűz keletkezett. A vasúti sín mellett lerakott deszka rakás a mozdony szikrájától tüzet fogott és leégett. A kár 10—12000 leu.

Autobus express Ocland S. A.

menetrendje. (Érv. 1930. okt. 1-től).

Indul	Brassó—Kézdivásárhely	érkezik
16	Brassó	9 ³⁰
17	Uzon	8 ³⁰
— 13	Sepsiszentgyörgy	—
18	13 ⁴⁵ Csernátón	7 ³⁰
18 ³⁰ 14	Kézdivásárhely	7

Zongorája

tökéletes tiszta stímmelése

végett forduljon a KOVÁCS-HIRLAPIRODÁBA.

— A Vegyes Ipartársulat tea-estje. A kézdivásárhelyi Vegyes Ipartársulat körhelyiségében folyó hó 14-én este 8 órakor a kézdivásárhelyi összิปarosság tea-estélyt rendez, melyre vendégeket és tagokat szívesen lát az Elnökség. Belépti díj nincs. Tea-jegy megváltása kötelező.

— Elzász lakosságának hetvenkét százaléka német. A háboru befejezése után Franciaországhoz került Elzász-Lotharingia, amely miatt 1870-ben is háboru volt. Elzászban most tartották meg a népszámlálást, amely szerint 1,797, 185 lakos közül 1,303,699, vagyis az összlakosság hetvenkét százaléka német anyanyelvű.

— Előadások a Kath. Otthonban. A katolikus Otthon Pázmány irodalmi szakosztálya f. hó 11-én, szerdán este 8 órai kezdettel folytatja népszerűsítő tudományos előadásait. Előadók: Dr. Török Andor ny. alispán és Dr. Szilveszter Ferenc főgimn. tanár. Az Otthon elnöksége minden érdeklődőt szívesen lát. Belépődíj nincs.

— A magyar hírlapírás köréből. A krónika okából feljegyezzük, hogy február elsején városunkban új hetilap jelent meg Székelyföld címmel. A lap felelős szerkesztője Földi István, de hogy kik a munkatársak, azt nem árulja el az I. évfolyam 1. száma. Mi sem kritikát nem gyakorolunk, sem polemizálni nem fogunk.

— Kultur-est Lemhényben. Amint lapunknak írják, a mult héten tartotta meg Lemhényben a Kath. Népszövetség színelőadással egybekötött kosaras táncmulatását. Színre kitűnő előadásban Géczy István „Sárdi ház c. népszínműve került. Bővebben a szereplőkről a jövő számunkban.

— A világ leggazdagabb embere. Indiában él a fejedelem, Haiderab maharadszája. — Annyi a vagyona, hogy kincstárai teljesen megteltek vele. Ezért 625 ezer angol font értékű aranyat és ezüstöt az angol bank páncélszekrényeiben helyezett el. Kamatot nem kap érte, hanem fizet az őrzéséért.

(*) Február 15-én a Vigadóban tea-estély lesz, melyre belépődíj nincs. Tea-jegy 20 Leu. (Egy csésze tea és egy csomag teasütemény.) A rendezőség a közönség részére kedves meglepetésekről gondoskodik.

— Nők is lehetnek papok. Baseltől jelentik: Az evangélikusok nemzetközi értekezletén elhatározták, hogy a lelkészi állásokat a theológiát végzett nők is betölthetik. A nőpapoknak joguk van esketni, istentiszteletet tartani s mindennemű vallási funkciót betölteni, csupán az urvacsora osztás jogát nem nyerhetik el.

— A jassi-i vízvezeték tifuszbacillusai. A Bukaresti Magyarság írja, hogy a jassi-i vízvezeték tifuszbacillusokkal árasztja el az országot, miután a nevezett vízvezeték teljesen elhanyagolt állapotban van. A városnak nincs pénze arra, hogy azt megjavíttassa, egyszerűen azért, mert az állam 48 millióval tartozik a városnak és ezt a pénzt nem tudja megkapni.

— Világbéke — konferencia lesz. A veszélyben levő békét Amerika akarja megmenteni. Amerikában ugyanis Washington kétszázadik születése alkalmával világbéke-konferenciát tartanak, amelyen megtárgyalják azokat a kérdéseket, amelyek a népnyugalmát veszélyeztetik.

(*) Lourdes folyóirat XVI-ik évfolyamát melegen ajánljuk katolikus olvasóink szíves figyelmébe. Allandóan a leghatasosabb cikkekben ismerteti Lourdes, Lempias, Liseux, Nevers (b. Bernadette), különösen pedig Konnersreuth (Neumann Terezi) csodás eseményeit. — Szervezi Lourdes zarándoklatát májusra Páduába is (38-adszor megy). — Ajánlja kiadványait (Lourdesi Ajtatósságok, Lourdes Naptár, Lempias, stb.). — Terjeszti a lourdesi vizet stb. Műtárvány-számot készségei küld LOURDES kiadóhivatala Sopron (Tóth-nyomda),

Kocsik, hámok, szekerek és szánok eladók. — Cim a kiadóban.

NYILTTÉR)

Köszönet.

Mindazok, akik felejtethetetlen halottunk, özv. Molnár Györgyné temetésén résztvettek vagy részvétüket kifejezték, ezúton fogadják halás köszönetünket.

Oroszfalu, 1931 febr. 4. A gyászoló család.

Óvás!

A Fonciéra Biztosítónak Klein Adolf nevű ügynöke valótlán ígérekkel igyekezik elhalasztani a Gazdák Biztosító Intézete által kötött biztosításokat és kellemetlen helyzetbe sodorja ezáltal a biztosított feleket. Figyelmeztetem a gazdátársaimat, hogy ne üljenek fel az ilyen üzleti fogásoknak.

Icafalu, 1931. febr. 4.

Mátis Gerő

*) Ezen rovat alatt közöltek nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

A mozi műsora.

Vasárnap, febr. 8-án délután és este a világhírű magyar filmművész, Bánky Vilma első, Amerikában készült németül beszélő filmdrámája „A napcsókolt leány” kerül előadásra. Ugy a csodaszép Bánky Vilma, mint nem kevésbé híresebb Joseph Schildkraut kivétel-alakotást nyújt ebben a tökéletes rendezésű filmdrámában, mely egyike az idei szezon kiemelkedő slágereinek.

A szerda és csütörtöki előadásokat a mozi vezetősége beszüntette.

Febr. 14 és 15-én, szombaton és vasárnap a szeniális magyar rendező Korda Sándor legújabb remekműve az „Ördög és a szerelem” lesz műsoron. Főszereplői: Korda Mária és a férfiasan markáns Milton Sils, kinek neve garancia rá, hogy ez a hangos film is egyik legjobb alkotása a hírneves magyar rendezőnek.

as—nő.

Fodrász-üzlet áthelyezése. Értseim a m. t. közönséget, hogy fodrász-üzletemet a nyugati Kertmege-utcai lakásomra, (szemben a Pap János ur korcsmájával) helyeztem át és kérem nb. pártfogását.

CSISZÁR ANDOR.

No. G.10690/1930 exec.

Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10690—1930 a judecatoriei de mixtă Tg.-Săcuesc în favoarea reclamantului Sucursala din Tg.-Săcuesc al Banca Transylvania repr. avocatul Dr. Lukács Vilmos din Tg.-Săcuesc pentru încasarea creanței de 36500 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 21 Februarie anul 1931 la orele 4 p. m. la fața locului în Târgul-Săcuesc curtea 23 No. 2 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 căruța de economie, 1 cântar mare, 1 circular, 1 buoin, 1 heiber, 1 masina de teatral cu No. c. 1927 1 cazan de arburei cu No 679, 2 garderobă, 1 casten 1 divan 1 oglinda mare de perete, 1 masă de stejar, 1 par complet, 4 scaune. în valoare de 28900 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Tg.-Săcuesc, la 29 Ianuarie 1931. C.C. Goga port. del.

Tudomására hozom az igentisztelt borvevőimnek, hogy árleszállítás miatt házhoz liter bor úgy regáti, mint az erdélyi ó és új 18, 22, 26 Leu-ért kapható

Brașovean Joan-nál, Tg.-Săcuesc.

Eladó vagy a Magyary Arnold bérbeadó 5 szobás kőház

Értekezhetni lehet a Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztárnál.

Háziasszonyok! és férjhezmenők

figyelmébe ajánlom az olcsó kiárusítás alatt levő

konyhai edényeket és háztartási cikkeket.

KÉZSMÁRKY JÓZSEF

Főter 10.

Hirdetés.

A gelencei állandó közösségben maradt erdőbirtokosság 1931 évre mintegy 6061 hold területen erdei legelőjét

nyilvános árverésen

haszonbérbe adja Gelencen a község házá-nál, a legtöbbet ígérőnek 1931 márc. hó 7-én d. e. 10 órakor.

Addig is érdeklődni lehet János Lajos közbirtokossági elnöknel.

Ghelint, 1930 ian. 26.

A vezetőség.

Nyomtatványait jutányos árban rendelheti meg a »Minerva«-nyomdában. Kizárólagos munkafelvételi hely: a KOVÁCS hírlapiroda könyv- és papírkereskedésében.

MEGHIVÓ.

A KÉZDIVÁSÁRHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR LVIII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

folyó 1931 évi március 1-én, vasárnap délután 3 órakor Kézdivásárhelyen, intézeti székházában fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kinevezése az alapszabályok 33. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés és ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Az alapszabályok 39. 46. 50. §-ainak módosítása.
6. Indítványok az alapszabályok 22. §-a értelmében.

Az Igazgatóság.

JEGYZET: Az alapszabályok 26. §-a értelmében a közgyűlésen szavazati joga csak azon részvényesnek van, aki részvényét szelvényeivel együtt, a gyűlést megelőző köznapon, déli 12 óráig a pénztárnál letette.

TARTOZIK

Mérleg-számla

KÖVETEL

V a g y o n	Leu	ban	Leu	ban	T e h e r	Leu	ban	Leu	ban
Készpénzkészlet:					Saját tőkék*)				
Pénztáron	1904107	52			Részvénytőke	10500000			
Bankoknál elhelyezve	5936470	35	7840577	87	Rendes tartalékalap	1018154	40		
Kihelyezések:					Kétes követelések tartaléka	1100000			
Váltókölcsonők	37050280				Nyugdíj-segélyalap	258399		12876553	40
Folyószámlái adósok	14429695				Betétek takarékbetét könyvecs-				
Egyéb kölcsönök	628212		52108187		kékre és folyószámlán			45045839	29
Értékpapírok			672051		Óvadékok és szavatosságok			507300	
Óvadékkölcsönök			507300		Fel nem vett osztalékok			133255	
Ingatlanok			1895986		Különfélék			143379	
Franco-Română Általános					Átmeneti tételek			1428650	
Bizt. Társ. főügynöksége			162531		Kétes követelések tartalékára**)	400000			
					Tiszta nyereség	2651656	18	3051656	18
			63186632	87				63186632	87

*) Ez évi dotációval Leu 13,928.399.—

**) Az adótörvény 32. §-a alapján adómentes.

TARTOZIK

Eredmény-számla

KÖVETEL

V e s z t e s é g	Leu	ban	Leu	ban	N y e r e s é g	Lei	ban	Leu	ban
Tiszti fizetések, lakbérek, utazási és üzleti költségek, portó, telefon stb.			1357216		Kamatok és jutalékok			4928614	18
Adók:					Ingatlanok jövedelme			142422	
Vállalati adó és járuléakai	573526								
Utadó	88638		662164						
Kétes követelések tartalékára	400000								
Tiszta nyereség	2651656	18	3051656	18					
			5071036	18				5071036	18

Kézdivásárhely, 1930 december hó 31-én.

Mihály László
főkönyvelő.

Ifj. Jakab István
vezérigazgató.

Bothár L. Vilmos
ügyv. igazgató.

Dr. Török Andor
elnök-igazgató.

Ifj. Bándy István
ig. tag

Benkő Ernő
ig. tag.

Dr. K. Kovács István
ig. tag.

Szőcs Bálint
ig. tag.

Dr. Vargha Béla
ig. tag.

Megvizsgálta és rendben találta a felügyelő-bizottság:

Dr. Dávid István
elnök.

Bene Albert
tag.

Dávid István Mihály
tag.

Dr. Fejér Lukács
tag.

Szép Ödön
tag.